

A Fővárosi Ítéletábrla a Major Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Major László ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (**I. rendű felperes címe**) I. rendű, II.rendű felperes neve (**II. rendű felperes címe**) II. rendű felpereseknek, jogtanácsos által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, az ügyész (II.rendű alperes címe) által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. június 20. napján meghozott 70.P.23.806/2012/26. ítélete ellen az I-II. rendű felperesek részéről 29., az I. rendű alperes részéről 28. sorszám alatt előterjesztett és Pf.3. sorszám alatt kiegészített fellebbezés, valamint a II. rendű alperes részéről Pf.5. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi felpereseket, hogy fizessenek meg az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására az I. rendű felperes 120.000 (Százhúszezer) forint, a II. rendű felperes 115.200 (Száztizenötezer-kétszáz) forint fellebbezési illetéket. Az alperesek által le nem rótt 42.000 (Negyvenkétezer) forint illetéket az állam viseli.

A másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

2008. évben a **B.** Osztálya előtt a Btk. 216. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő terrorcselekmény büntette miatt nyomozás volt folyamatban. Tanúvallomások, illetve internetes monitorozás alapján I. rendű felperes a nyomozóhatóság látókörébe került. Ezen adatok alapján II. rendű alperes 2008. február 21-én **ügyszámú** határozatában elrendelte a terrorcselekmény büntette és más bűncselekmény miatt folyamatban lévő büntetőügyben az I. rendű felperes lakóhelyén történő házkutatást, motozást, illetőleg lefoglalást. A határozat indokai szerint a folyamatban lévő büntetőügyben a rendelkezésre álló adatok alapján feltehető, hogy ezen a helyszínen bizonyítási eszközök, jelesen lőfegyverek, lőszer, robbanószer, közveszély okozására alkalmas egyéb eszközök, és a bűncselekmény elkövetésében való közreműködést alátámasztó egyéb bizonyítékok lelhetők fel. 2008. február 22-én 5 óra 05 perckor I. rendű felperes lakcímén I. rendű alperes megjelent, házkutatást foganatosított. Ennek eredményeként lefoglalták a házban található két számítógépet, két nyomtatót, két cserélhető winchestert, pendrive-okat, CD lemezeket, ezenfelül

mobiltelfont, SIM-kártya tokot, papírokat, dokumentumokat, konyhából lisztmintát, illetőleg üzemanyagmintát, erről jegyzőkönyvet vettek fel, majd I. rendű felperest 6 óra 10 perckor a **N.** Iroda **A.** utcai épületében előállították. II. rendű alperes **ügyszámú**, 2008. február 22-én kelt határozatával I. rendű felperes előállítását az Rtv. 33. § (3) bekezdése alapján 4 órával meghosszabbította, tanúkénti meghallgatását követően 14 óra 27 perckor a **N.** Irodából hazaengedték. I. rendű felperes házkutatás és lefoglalás ellen bejelentett panaszát a II. rendű alperes neve 2008. április 17-én **ügyszám** alatti határozatában a házkutatást sérelmező részében elutasította, ugyanakkor a lefoglalást elrendelő határozat elleni panasznak részben helyt adott. A számítógépek, a nyomtató, telefon, lisztminta, az **M.** című kiadvány és egyéb dolgok lefoglalását megszüntette, ugyanakkor a winchester, memória, SIM-kártya, CD, DVD lemezek, pendrive és a benzinminta lefoglalását fenntartotta. Majd a szakértői vizsgálatot követően 2008. május 21-én kiadott I. rendű felperes részére többek között kettő darab családi számítógépet, 2008. június 12-én pedig kettő darab nyomtatót, majd 2008. szeptember 30-án több CD és DVD lemezt. II. rendű felperes I. rendű felperes édesapja, a lefoglalást követően 2008. február 28-án laptopot vásárolt.

I. és II. rendű felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperesek eljárása sértette a felperesek tisztességes eljáráshoz illetőleg a magánlakás sérthetetlenségéhez való jogát. A házkutatás és a lefoglalás II. rendű alperes által történt elrendelése jogellenes volt, miután nem volt olyan adat, amely indokolta volna az I. rendű felperesnél ilyen intézkedés lefolytatását. Ezen felül a házkutatást elrendelő határozat nem jelölte meg, hogy pontosan milyen típusú tárgyakat, adatokat kell felkutatni és lefoglalni, pedig a Be. szerint ez kötelező. A házkutatás és a lefoglalás foganatosítása szintén jogellenesen történt, mely az I. rendű alperes jogellenes magatartása volt. A házkutatás 5 óra 05 perckor kezdődött, az egész családban félelmet keltett, sértette az I. és II. rendű felperes tisztességes eljáráshoz fűződő és magánlakás sérthetetlenségéhez való jogát. Jogellenesen került sor I. rendű felperes előállítására, bilincs alkalmazására, ezáltal sérült I. rendű felperes tisztességes eljáráshoz fűződő, személyes szabadság és emberi méltósághoz fűződő joga. A házkutatás során olyan tárgyakat is lefoglalt I. rendű alperes, amelyek egyértelműen nem állhattak semmilyen kapcsolatban bűncselekménnyel, ezzel I. rendű alperes megsértette a II. rendű felperes tulajdonhoz való jogát, illetve tisztességes eljáráshoz való jogát is. Ezt követően az alperesek indokolatlanul késedelmeskedtek a lefoglalt vagyontárgyak visszaszolgáltatásával. Mindkét felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket magánlevélben történő bocsánatkérésre. Ezen felül az I. rendű felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket 2.000.000 forint, a II. rendű felperes pedig 700.000 forint és ennek 2008. április 22-től a kifizetésig számított törvényes mértékű kamata egyetemleges megfizetésére nem vagyoni kártérítés jogcímén. Ezen felül I. rendű felperes 100.000 forint, II. rendű felperes 740.000 forint és ennek 2008. április 22-től a kifizetésig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte az alperes kötelezését. II. rendű felperes előadta, hogy az egyik lefoglalt számítógép munkaeszköze volt, az ezen található anyagokat pótolnia kellett, amellyel többletmunkája keletkezett. A pótlás összesen hét munkanapot vett igénybe, amely vonatkozásában a **M.** Kamara ajánlása alapján, napi 70.000 forint kárigényt érvényesített. Ezen felül a II. rendű felperesnek a számítógépet is pótolni kellett, 120.000 forintért vásárolt munkájához számítógépet és további 130.000 forintért szoftvert.

Alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását, felperesek perköltségben való marasztalását kérték.

I. rendű alperes nem vitatta, hogy jogelődjenek állományába tartozó rendőrök foganatosították a házkutatást, a lefoglalást, az előállítást, majd a tanúkihallgatást. Ugyanakkor arra hivatkozott, hogy ezen rendőrök nem

valósítottak meg olyan magatartást, amelyből a felpereseknek kára származott volna. A rendőrök a Rendőrségi Szolgálati Szabályzatról szóló 62/2007. (XII.13.) IM rendeletben rögzített eljárási szabályok szerint jártak el. I. rendű alperes kiemelte, hogy a Be. 149. §-a alapján a házkutatás elrendelése megalapozott volt, utalt a Be. 158. §-ára is. A házkutatás során közhatalmi beavatkozás történik az érintett személyek magánszférájába, ezért természetes, hogy ezt a felperesek sérelmesnek tartják. Ugyanakkor jogszerű volt a rendőrségi előállítás az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján. A rendőri jelentés szerint pedig kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor. II. rendű felperes lefoglalt számítógépét, szakértői vizsgálatnak vetették alá. Erre tekintettel a lefoglalás szükséges volt, II. rendű felperes tulajdonjoga konkrét céllal, időlegesen lett korlátozva. A kényszerintézkedés ellen bejelentett panasznak a II. rendű alperes neve azért adott helyt, mert a lefoglalt dolog, mint bizonyítási eszköz időközben jelentőségét veszítette. Álláspontja szerint nem állapítható meg, hogy a felperesek életére döntően kiható változásokat okozott volna a perbeli esemény. A II. rendű felperes által előadott vagyoni kárigény sem megalapozott. Nem tért ki a II. rendű felperes arra, hogy a lefoglalt számítógépen pontosan milyen munkaanyagok voltak megtalálhatóak, a csatolt munkaszerződés nem tartalmazza az otthoni munkavégzés kötelezettségét.

II. rendű alperes védekezésében előadta, hogy indokolt volt a bűncselekmény lehetséges bizonyítási eszközeinek felderítése érdekében az I. rendű felperesnél a házkutatás és a lefoglalás elrendelése. A házkutatást elrendelő határozat a Be. 149. § (3) bekezdésének megfelelt, az érintett ingóságok, a lefoglalt dolgok a jegyzőkönyvben tételesen feltüntetésre kerültek. Rámutatott arra, hogy kiemelkedő súlyú erőszakos bűncselekmények gyanúja miatt volt folyamatban a büntetőeljárás, ezért megalapozottan volt feltételezhető, hogy az érintettek ellenállást tanúsítanak, így a nagy erejű és határozott rendőri fellépés szükségszerű és indokolt volt, bilincs alkalmazása nem történt felperesek kárt nem szenvedtek. A büntetőeljárás szabályai szerint, az azzal érintett személyek külvilággal való kapcsolattartási joga átmenetileg korlátozást szenved, I. rendű felperes pedig a szükséges ideig és mértékben szenvedett el ilyen korlátozást, így jogsértés nem történt. A házkutatás során lefoglalt adathordozókat a szakértői vizsgálatához szükséges ideig tartották birtokban, majd ezt követően a lefoglalt tárgyakat kiadták, jogsértés e vonatkozásban sem történt. Álláspontja szerint, a tanúkénti kihallgatás önmagában nem kifogásolható, miután a Be. 79. §-a ehhez egyetlen feltételt kapcsol, mégpedig azt, hogy a tanúként kihallgatandó személynek a bizonyítandó tényről tudomása legyen. Ezt az I. rendű felperes a büntetőeljárásban nem kifogásolta, nem élt a Be. 196. §-a alapján biztosított panasszal, sem pedig az előállítása kapcsán az Rtv. 92. §-a alapján biztosított panasszal. Ezen túl II. rendű alperes kiemelte, hogy a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítására irányuló per nem rendkívüli jogorvoslat, amelynek keretében a felperesek az általuk sérelmezett nyomozás, büntetőeljárás vagy egyes meghozott eljárási cselekmények felülvizsgálatát kérhetik.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az I. és II. rendű alperes azzal, hogy a II. rendű alperes rendelkezése alapján I. rendű alperes, 2008. február 22-én az I. rendű felperest előállította, hozzávetőleg 10 órán keresztül fogva tartotta és a külvilággal való kapcsolattartását megakadályozta, megsértette az I. rendű felperes tisztességes eljáráshoz való jogát és emberi méltóságát, illetve jogellenesen korlátozta a személyes szabadságát. Kötelezte az I. és II. rendű alperest, hogy 15 napon belül az I. rendű felperes részére magánlevélben fejezzék ki sajnálkozásukat a fenti jogsértéseket. Kötelezte az I. és II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessenek meg az I. rendű felperes részére egyetemlegesen 600.000 forintot és ennek 2008. április 22. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon irányadó jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát. Ezt meghaladóan a bíróság a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte az I. rendű felperest,

hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű alperes részére külön-külön 32.520 - 32.520 forint perköltséget, míg II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és a II. rendű alperes részére külön-külön 72.000 - 72.000 forint perköltséget. Kötelezte az I. rendű felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az állam javára 75.000 forint, II. rendű felperest, hogy külön felhívásra az állam javára 86.400 forint le nem rótt illetéket. A fennmaradó 50.400 forint le nem rótt illetékről akként rendelkezett, hogy az az állam terhén marad.

A keresetet a Ptk. 75. és 76. §-a alapján bírálta el. Rámutatott arra, hogy a büntetőeljárás során a személyhez fűződő jogok korlátozhatóak. Amennyiben az ügyészség és a rendőrség a felperesekkel szemben a kényszerintézkedéseket jogszerűen rendelte el és alkalmazta, az szükséges és arányos volt, akkor ezen intézkedések a felperesek személyiségi jogait, személyi szabadságát, emberi méltóságát, magánéletét nem sértik. Ha azonban a hatóság az intézkedése során a rá vonatkozó szabályokat megsérti, avagy indokolatlan, szükségtelen vagy aránytalan intézkedéseket végez, akkor az ilyen intézkedés jogszabályi alap hiányában, a felperesek személyiségi jogait is sérti. A Be. 149. és 151. §-a alapján mind a házkutatás, mind a lefoglalás nemcsak a terhelttel, gyanúsítottal szemben rendelhető el. Az 1. számú tanú vallomását részletesen értékelve megállapította, hogy indokolt nyomozati cselekmény volt az ügyben ilyen mértékben érintett I. rendű felperes lakásában folytatott házkutatás elrendelése. Rámutatott, hogy a Be. 149. § (3) bekezdése szerint, a lefoglalást elrendelő határozatban meg kell jelölni a lefoglalással érintett tárgyakat, mivel azonban ez jelen esetben nem volt pontosabban körülírható, a házkutatás elrendelése kapcsán semmilyen jogellenességet nem állapított meg. A nyomozás tárgyává tett cselekmény kiemelt jelentősége alapján, indokolt volt álláspontja szerint a házkutatás jelentősebb rendőri erővel történő foganatosítása. Ezzel egyidejűleg a rendőrök indokolatlanul erőszakos vagy megalázó módon történő bánásmódja nem nyert a perben igazolást. A Be. 158. § (1) bekezdésében foglalt garanciális szabályok sem sérültek, ezért ezzel összefüggésben sem állapított meg jogellenességet. A házkutatás során lefoglalásra kerültek adathordozók, nyomtatók, amelyre a Be. 151. § (2) bekezdése ad jogszabályi felhatalmazást. Helyszínen történő szakértői vizsgálatra nem kötelezhető a nyomozóhatóság, ezért a lefoglalás sem volt indokolatlan. Bár a házkutatást, mint kényszerintézkedést kizárólag I. rendű felperessel szemben rendelték el, a vele együtt élő hozzátartozók ezt szükségszerűen kénytelenek elviselni. Az előállítás vonatkozásában az elsőfokú bíróság megállapította, hogy azt I. rendű alperes a II. rendű alperes utasítása alapján végezte. E körben a Rendőrségi törvény 33. § (2) bekezdésének b) pontjából és (3) bekezdéséből azt a következtetést vonta le, hogy a tanúvallomás megtétele céljából az I. rendű felperes előállítására nem volt törvényi lehetőség. I. és II. rendű alperes akkor járt volna el törvényesen, ha tanúként idézi az I. rendű felperest. Minderre tekintettel a bíróság megállapította, hogy az előállításra és ebből következően a több órán keresztül történő fogva tartásra, illetőleg a külvilággal való kapcsolattartás megakadályozására törvényi felhatalmazás hiányában jogellenesen került sor. Nem fogadta el bizonyítottanak, hogy az I. rendű felperessel szemben bilincs, mint kényszerintézkedés alkalmazására került sor. A lefoglalás megszüntetésének idejével összefüggésben rámutatott arra, hogy a Be. 155. § (1) bekezdése alapján, a nyomozóhatóság ezt akkor szünteti meg, ha arra a nyomozás szempontjából már nincs szükség. Jelen esetben megállapítható, hogy II. rendű alperes három hónapon keresztül tartotta fenn a lefoglalást, ezalatt informatikai szakértői vizsgálatokra került sor. Erre tekintettel ezen idő nem tekinthető olyan aránytalanul hosszú időtartamnak, amely a tisztességes eljáráshoz fűződő jog megsértését jelentené. Kifejtette, hogy magántulajdonhoz való jog nem minősül személyiségi jognak, hanem alkotmányos alapjog. Ugyanakkor II. rendű felperes nem tett részletes tényelődást, amely alapján meg lehetett volna alappal állapítani az elmaradt haszon mértékét, a vagyonban bekövetkezett értékcsökkenést, illetőleg a felmerült költségek szükségességét. I. rendű

felperes pedig a vagyoni kárigénye kapcsán semmilyen tényelőadást nem tett. Ezzel összefüggésben I. rendű felperes vonatkozásában a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) és c) pontjában foglalt jogkövetkezményeket alkalmazta és I. rendű felperes részére a 84. § (1) bekezdés e) pontja és a 349. § és 339. § (1) bekezdése szerint a nem vagyoni kártérítés összegét 600.000 forintban állapította meg. Figyelembe vette, hogy az I. rendű felperessel szemben a büntetőeljárás jogait súlyosan és tudatosan megsértették, ezen felül az I. rendű felperes rendkívüli fiatal korában büntetlen előéletüként került személyi szabadságot korlátozó, félelemkeltésre alkalmas rendőri intézkedés, előállítás, fogva tartás hatálya alá. A szabadságelvonás, illetve ezzel a jogsértés részére köztudomásúlag hátrányt okozott, barátok, ismerősök számára tudottá vált.

Az ítélet ellen felperesek és I. rendű alperes fellebbezett, II. rendű alperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

Felperesek fellebbezésükben azt kérték, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a keresetnek megfelelően változtassa meg. Az elsőfokú ítéletet jogalap tekintetében nem tették vitássá, azt indítványozták, hogy az ítéltábla az I. rendű felperes részére 2.000.000 forint kártérítési összeget állapítson meg, az elsőfokú bíróság által meghatározott nem vagyoni kártérítés mértékét ezen összegre emelje fel, ezen kívül a 100.000 forint vagyoni kártérítést és annak kamatait is ítélje meg. II. rendű felperes vonatkozásában 700.000 forint nem vagyoni kár megtérítését és 740.000 forint vagyoni kár, valamint annak kamatai megtérítését kérték. Álláspontjuk szerint felperesek pontosan megjelölték és kellően bizonyították az eljárással okozott vagyoni és nem vagyoni kárt. Az elsőfokú bíróság a bizonyítás anyagát teljesen figyelmen kívül hagyta, mindezt azzal indokolta, hogy a II. rendű felperes által a lefoglalás következtében beszerezett vagyontárgyak is az ő tulajdonába kerültek. Mindezekre figyelemmel a II. rendű felperes vonatkozásában előterjesztett keresetnek való helyt adást indítványozták.

I. rendű alperes azt kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla az I. rendű felperes javára megállapított nem vagyoni kártérítés összegét 250.000 forintra szállítsa le. Érvelése szerint I. rendű felperessel szemben kényszerítőeszköz alkalmazására nem került sor, a hasonló ügyekben jogszerűtlenül végrehajtott intézkedés vagy eljárási cselekmény esetén az ekként megjelölt mértékű összeg tekinthető a gyakorlat által is elfogadottnak. Az összeg meghatározásánál utalt arra a tényre, hogy a felperesek jelentős, elévülési határidőt megközelítő időmúlást követően léptek fel az igényükkel. Tévesen értékelte ugyanakkor az elsőfokú bíróság azt is, hogy az I. rendű felperes rendkívül fiatal életkorban került intézkedés hatálya alá. A fiatal kor tényéből fakadó esetlegesen mérlegelő körülményeket kioltja az a másik tény, hogy az I. rendű felperes életvitele, ismeretségi köre hozzájárult ahhoz, hogy nyomozóhatóságok vizsgálatának körébe kerüljön. Ugyanakkor utalt arra, hogy jelenleg a felperes felvételizett a **N.** Egyetemre, ahova felvételt is nyert, **B.** Központjában dolgozik, I. rendű felperes életére az intézkedés hátrányt nem jelentett.

II. rendű alperes csatlakozó fellebbezésében és fellebbezési ellenkérelmében azt kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla II. rendű alperes tekintetében, a nem vagyoni kártérítés összegét szállítsa le, a nem vagyoni kártérítés összegét 250.000 forintban kérte meghatározni. Az elsőfokú ítélet rendelkezéseit jogalap körében nem vitatta. Sérelmezte azonban, hogy az elsőfokú bíróság a kártérítés összegében értékelte a rendes körülmények között a kamat által nyújtott kompenzációt is, vagyis a határozat a késedelmi kamatot tőkésítette. Utalt a felperesek keresetüknek elévülési határidőt megközelítő időmúlást követő előterjesztésére. Ezért elsődlegesen a megállapított kárpótlás mértékének 250.000 forintra csökkentését, másodlagosan annak egy összegben kamat nélküli megállapítását indítványozza. Amennyiben a kamat követelési igény pedig

megalapozott, úgy annak megállapítását a középátlagos időtől, de legalább a keresetlevél benyújtásának időpontjától kérte.

A fellebbezések alaptalanok.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül (Pp. 253. § (3) bekezdés). A másodfokú eljárás során a felek nem támadták az I. rendű felperes előállításában megvalósult jogellenességet, az elsőfokú bíróságnak a jogalap kérdésében, I. és II. rendű felperes személyhez fűződő jogának sérelme körében elfoglalt jogi álláspontját, nem volt vitás I. és II. rendű alperes felelőssége sem. Felperesek a nemvagyonai kártérítés összegének felemelését, I. és II. rendű alperesek pedig annak leszállítását kérték. Emellett felperesek kérték a vagyoni káraik megtérítését is. Ebben a körben az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, az egyes kártételek vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla az alábbi álláspontot foglalta el.

A Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja szerint, akit személyhez fűződő jogában sértenek, kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint. Azt tehát, hogy a kártérítés feltételei fennállnak-e, a szerződésen kívül okozott károkra vonatkozó rendelkezések alapján kell eldönteni. A Ptk. 349. § és 339. § (1) bekezdése alapján a vagyoni és nemvagyonai kárelemek megtérítését a fél kizárólag a jogellenes károkozó magatartással összefüggésben kérheti. Amennyiben a károkozó magatartásban jogellenesség nincsen, az ebből eredő károsodás megtérítését a károsult alappal nem követelheti.

Az elsőfokú ítélet fellebbezéssel nem támadott rendelkezése szerint a házkutatás és a lefoglalás elrendelése és foganatosítása a Be. 149. § és 151. §-ban foglalt garanciális szabályoknak megfelelt, az I. és II. rendű alperes eljárása jogszerű volt. II. rendű felperes vagyoni és nemvagyonai kártérítési igénye ezen intézkedésekkel állt összefüggésben, kárai megtérítését ezért még akkor sem követelheti, ha azokkal oksági kapcsolatban áll, hiszen a kártérítő felelősség egyik eleme, a jogellenesség nem áll fenn.

Helytálló volt az elsőfokú bíróság ítéleti döntése I. rendű felperes vagyoni és nemvagyonai kártérítésre irányuló keresetét illetően is.

Vagyoni kártételek:

A Ptk. 355. § (1) bekezdéséből egyértelműen következik, hogy az eredeti állapot helyreállítása helyébe lépő pénzbeli kártérítés célja a káresemény negatív hatásainak reparációja, míg a (4) bekezdés rámutat az egyes kárfogalmak elhatárolási szempontjaira. Költség az eredeti állapot helyreállítását, a hátrány kiküszöbölését célzó olyan indokolt kiadás, amelynek mértékét a károsult káresemény előtti állapotára és körülményeire figyelemmel a káreseménnyel okozott hátrány jellege határozza meg. A károkozó teljes kártérítési felelősségéből következik, hogy a megtérítendő költségek mértéke annak szükségességétől és nem a károsult tényleges vagyoncsökkenésétől függ. I. rendű felperes kötelezettsége ezért abban állt a perben, hogy megjelölje, egyben bizonyítékokkal alátámassza a jogellenes előállítás folytán megváltozott körülményeit, a vagyoni hátrányok kiküszöbölésének módját. Mivel I. rendű felperes vagyonában bekövetkezett értékcsökkenését, de az előállítással összefüggésben felmerült költségeit illetően még tényelőadást sem tett, az elsőfokú bíróság a keresetet helytálló ítéleti döntéssel utasította el.

Nem vagyoni kár:

I. rendű felperest ért nem vagyoni hátrányokat a Ptk. 355. § (2) bekezdése alkalmazásával pénzben kell megtéríteni annak ellenére, hogy az őt ért sérelem pénzbeni egyenértékben nem kifejezhető, a pénzbeli megtérítéssel a nem vagyoni hátrányokat kiküszöbölni nem lehetséges. A nem vagyoni kártérítésnek alkalmasnak

kell lennie arra, hogy az okozott sérelmet a pénzbeli megtérítés nagyságrendjével nyújtotta előnyökkel enyhítse, és a fennálló értékviszonyokat is alapul véve megközelítse azt a mértéket, amellyel a károsult megromlott életminősége valóságosan és pozitívan befolyásolható. A nem vagyoni kárpótlásra való jogosultságot a személyhez fűződő jogok sérelme, annak személyre gyakorolt hatása alapozza meg. Nem szorul külön bizonyításra, így köztudomású tényként elfogadható, az, hogy a személyi szabadság jogellenes korlátozása nem vagyoni hátrányt eredményező lelki megrázkódtatást okoz, az érintett számára olyan súlyos hátrányt jelent, ami a nem vagyoni kártérítés megítélését megalapozza, ezért az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül kötelezte az I. és II. rendű alpereseket az összegszerűségében is helyesen meghatározott nem vagyoni kártérítés megfizetésére, az arányban áll a jogsértés tárgyi súlyával, annak tényleges hátrányos következményeivel, nem tekinthető sem eltúlzottnak, de indokolatlanul alacsonynak sem. A mérlegeléssel megállapított és kellően megindokolt összegszerűségű kártérítés az I. rendű felperes által átélt sérelmek kompenzálására szükségesnek, egyben elégségesnek mutatkozik, annak megváltoztatására sem a fellebbezésekben, sem a csatlakozó fellebbezésben felhozott indokok nem adnak okot. A fellebbezési érvelésével összefüggésben a Fővárosi ítéltábla rámutat arra, hogy alperesek I. rendű felperes személyes szabadságát a jogellenes előállítással korlátozták, a fellebbezéssel ellentétben azonban szükségtelenül kegyetlen, embertelen, megalázó bánásmódot I., de II. rendű alperes sem tanúsított, bilincs alkalmazását a peradatok nem támasztják alá. Ugyanakkor alaptalan az I. rendű felperes életvitelére, ismeretségi körére történő hivatkozás is, mert az, hogy I. rendű felperes az idő közben betiltott **M.** tagjai közül több embert ismert közrehatásként, avagy a nem vagyoni kártérítés összegének meghatározása körében nem értékelhető.

A Ptk. 360. § (1) bekezdés szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. Eszerint a károsultat vagy a károsodás időpontjában fennállott értékviszonyok mellett meghatározott kárpótlás és annak a károsodás időpontjától számított késedelmi kamata illeti, vagy az értékviszonyok változására tekintettel az elbírálás időpontjában irányadó érték és ezen időponttól járó késedelmi kamatai megtérítésére jogosult. Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kár összegét, a káreseménykor fennálló értékviszonyoknak megfelelő mértékben határozta meg, ekként helytállóan határozott a késedelmi kamat fizetési kötelezettség kezdő időpontjáról is.

A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság érdemben és indokainál fogva is helytálló döntését a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése helybenhagyta. Mivel a másodfokú eljárás során valamennyi fél fellebbezését illetően pervesztes, a másodfokú perköltségről az ítéltábla akként határozott, hogy azt a felek maguk kötelesek viselni. A per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján pervesztes felperesek kötelesek megfizetni külön felhívásra az állam javára, míg alperesek 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján fennálló illetékmentessége okán a fellebbezési illetéket az állam viseli.

Budapest, 2015. június 23.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. . Hegedűs Mária s.k.
előadó bírő bírő

A kiadmány hitelélül:
Utasi Ferencné
írnok